

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

23 päivänä toukokuuta 2019*

Ennakkoratkaisupyyntö – Oikeudellinen yhteistyö yksityisoikeudellisissa asioissa – Asetus (EU) N:o 650/2012 – 3 artiklan 1 kohdan g ja i alakohta – Päätöksen käsite perintöasioissa – Virallisen asiakirjan käsite perintöasioissa – Perillisaseman vahvistamista koskevan kansallisen asiakirjan oikeudellinen luonnehdinta – 3 artiklan 2 kohta – Tuomioistuimen käsite – Jäsenvaltio ei ole ilmoittanut Euroopan komissiolle notaareita oikeusviranomaisiin kuulumattomina viranomaisina, jotka hoitavat tuomioistuimen tavoin tiettyjä lainkäyttötehtäviä

Asiassa C-658/17,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim (Gorzów Wielkopolskin alueellinen tuomioistuin, Puola) on esittänyt 10.10.2017 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 24.11.2017, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

WB,

notaarina toimivan **Przemysława Bacin** osallistuessa asian käsittelyyn,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J.-C. Bonichot sekä tuomarit C. Toader (esittelevä tuomari), A. Rosas, L. Bay Larsen ja M. Safjan,

julkisasiamies: Y. Bot,

kirjaaja: yksikön päällikkö M. Aleksejev,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 29.11.2018 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- WB, edustajanaan M. Krzymuski, radca prawny,
- Przemysława Bac, edustajanaan M. Margoński, zastępca notarialny,
- Puolan hallitus, asiamiehinään B. Majczyna, S. Żyrek ja E. Borawska-Kędzierska,
- Saksan hallitus, asiamiehinään T. Henze ja M. Hellmann,
- Espanjan hallitus, asiamiehenään S. Jiménez García,

* Oikeudenkäyntikieli: puola.

- Unkarin hallitus, asiamiehinään M. Z. Fehér, G. Koós ja M. M. Tátrai,
- Euroopan komissio, asiamiehinään M. Wilderspin ja S. L. Kaléda,

kuultuaan julkisasiamiehen 28.2.2019 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,
on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee toimivallasta, sovellettavasta laista, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta ja virallisten asiakirjojen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta perintöasioissa sekä eurooppalaisen perintötodistuksen käyttöönotosta 4.7.2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 650/2012 (EUVL 2012, L 201, s. 107) 3 artiklan 1 kohdan g ja i alakohdan ja 2 kohdan sekä 39 artiklan 2 kohdan, 46 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja 79 artiklan sekä asetuksessa N:o 650/2012 tarkoitettujen lomakkeiden vahvistamisesta 9.12.2014 annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 1329/2014 (EUVL 2014, L 359, s. 30) liitteiden 1 ja 2 tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, joka koskee WB:n Słubiceen (Puola) sijoittautunutta notaari Przemysław Bacia vastaan vireille panemaa menettelyä, jossa hän vaatii muun muassa jäljennöstä tämän notaarin antamasta perillisaseman vahvistamista koskevasta asiakirjasta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Asetus N:o 650/2012

- 3 Asetuksen N:o 650/2012 johdanto-osan 20–22 ja 62 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:
 - ”(20) Tässä asetuksessa olisi noudatettava jäsenvaltioissa sovellettavia eri järjestelmiä perintöasioiden käsittelemiseksi. Sen vuoksi tätä asetusta sovellettaessa ’tuomioistuin’ olisi ymmärrettävä laajasti eli niin, että se kattaa paitsi lainkäyttötehtäviä hoitavat tuomioistuimet sanan varsinaisessa merkityksessä myös notaarit tai rekisteriviranomaiset, jotka joissakin jäsenvaltioissa hoitavat perintöasioissa tuomioistuimen tavoin tiettyjä lainkäyttötehtäviä, sekä notaarit ja oikeusalan ammattilaiset, jotka joissakin jäsenvaltioissa hoitavat lainkäyttötehtäviä tietyssä perintöasiassa tuomioistuimen antaman valtuutuksen nojalla. Tässä asetuksessa säädettyjen toimivaltasääntöjen olisi sidottava kaikkia tässä asetuksessa määriteltyjä tuomioistuinta. Vastaavasti ”tuomioistuimen” ei olisi katettava jäsenvaltion oikeusviranomaisiin kuulumattomia viranomaisia, joilla on kansallisen lainsäädännön mukaan valtuudet käsitellä perintöasioita, kuten useimmissa jäsenvaltioissa notaareja, jos he eivät hoida lainkäyttötehtäviä, kuten asia yleensä on.
 - (21) Tässä asetuksessa olisi sallittava kaikkien notaarien, joilla on toimivaltaa perintöasioissa jäsenvaltioissa, käyttää kyseistä toimivaltaa. Sen, sitovatko tässä asetuksessa vahvistetut toimivaltasäännöt tietyn jäsenvaltion notaareja, olisi oltava riippuvainen siitä, kuuluvatko he tätä asetusta sovellettaessa ’tuomioistuimen’ määritelmän piiriin.

(22) Notaarien jäsenvaltioissa perintöasioissa antamien asiakirjojen olisi liikuttava tämän asetuksen nojalla. Kun notaarit hoitavat oikeudellisia tehtäviä, heitä sitovat toimivaltasäännöt ja heidän tekemiensä päätösten olisi liikuttava päätösten tunnustamista, täytäntöönpanokelpoisuutta ja täytäntöönpanoa koskevien säännösten mukaisesti. Kun notaarit eivät hoida lainkäyttötehtäviä, heitä eivät sido toimivaltasäännöt ja heidän antamiensa virallisten asiakirjojen olisi liikuttava virallisia asiakirjoja koskevien säännösten mukaisesti.

--

(62) Virallisen asiakirjan 'oikeellisuuden' olisi oltava itsenäinen käsite, joka kattaa esimerkiksi sellaiset seikat kuin asiakirjan aitous, asiakirjan muodolliset vaatimukset, asiakirjan laativan viranomaisen valtuudet ja menettely, jonka mukaisesti asiakirja laaditaan. Sen olisi katettava myös asianomaisen viranomaisen viralliseen asiakirjaan merkitsemät tosiseikat, esimerkiksi se, että mainitut asianosaiset saapuivat viranomaisen luokse mainittuna ajankohtana ja että he tekivät mainitut ilmoitukset. Asianosaisen, joka haluaa riitauttaa virallisen asiakirjan oikeellisuuden, olisi tehtävä se virallisen asiakirjan alkuperäjäsenvaltion toimivaltaisessa tuomioistuimessa kyseisen jäsenvaltion lain mukaisesti."

4 Kyseisen asetuksen 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Tässä asetuksessa tarkoitetaan

--

g) 'päätöksellä' perintöasiaa koskevaa jäsenvaltion tuomioistuimen päätöstä riippumatta siitä, miksi päätöstä kutsutaan, samoin kuin oikeudenkäyntikuluja koskevaa tuomioistuimen virkamiehen päätöstä;

--

i) 'virallisella asiakirjalla' perintöasiaa koskevaa asiakirjaa, joka on laadittu virallisesti tai rekisteröity virallisena asiakirjana jäsenvaltiossa ja jonka

- i) virallisuus liittyy tuon virallisen asiakirjan allekirjoitukseen ja sisältöön, ja
- ii) virallisuuden on vahvistanut viranomainen tai muu alkuperäjäsenvaltion tähän tarkoitukseen valtuuttama virallinen taho.

2. Tässä asetuksessa 'tuomioistuimella' tarkoitetaan oikeusviranomaisia ja kaikkia muita viranomaisia ja oikeusalan ammattilaisia, jotka ovat toimivaltaisia perintöasioissa ja hoitavat oikeudellisia tehtäviä tai jotka toimivat oikeusviranomaisen antaman valtuutuksen nojalla tai oikeusviranomaisen valvonnassa, edellyttäen että nämä muut viranomaiset ja oikeusalan ammattilaiset pystyvät antamaan takeita puolueettomuudestaan ja asianosaisten oikeudesta tulla kuulluksi ja että niiden toimintajäsenvaltionsa lainsäädännön mukaisesti tekemät päätökset täyttävät seuraavat edellytykset:

a) päätökseen voi hakea muutosta tai pyytää sen uudelleen tarkastelua oikeusviranomaisessa, ja

b) päätöksellä on sama oikeusvoima ja vaikutus kuin samaa asiaa koskevalla oikeusviranomaisen päätöksellä.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava [Euroopan] komissiolle ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut muut viranomaiset ja oikeusalan toimijat 79 artiklan mukaisesti."

- 5 Kyseisen asetuksen 59 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Henkilö, joka aikoo käyttää virallista asiakirjaa toisessa jäsenvaltiossa, voi pyytää virallisen asiakirjan alkuperäjäsenvaltiossa laativaa viranomaista täyttämään 81 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen laaditun lomakkeen, jossa kuvaillaan virallisen asiakirjan todistusvoima alkuperäjäsenvaltiossa.”

- 6 Asetuksen N:o 650/2012 79 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Komissio laatii jäsenvaltioiden ilmoitusten pohjalta 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun luettelon muista viranomaisista ja oikeusalan ammattilaisista.

2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikista kyseiseen luetteloon sisältyviin tietoihin myöhemmin tehtävistä muutoksista. Komissio muuttaa luetteloa vastaavasti.”

Täytäntöönpanoasetus N:o 1329/2014

- 7 Täytäntöönpanoasetuksen N:o 1329/2014 1 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Asetuksen [N:o 650/2012] 46 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettu lomake, jota on käytettävä perintöasiaa koskevaa päätöstä koskevan todistuksen antamiseen, vahvistetaan liitteessä 1 lomakkeena I.

2. Asetuksen [N:o 650/2012] 59 artiklan 1 kohdassa ja 60 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu lomake, jota on käytettävä virallista asiakirjaa perintöasiassa koskevan todistuksen antamiseen, vahvistetaan liitteessä 2 lomakkeena II.”

Puolan oikeus

Notaareista annettu laki

- 8 Notaareista 14.2.1991 annetun lain (Prawo o notariacie) (Dz. U. nro 22, järjestysnumero 91), sellaisena kuin se on muutettuna 13.12.2013 annetulla lailla (Dz. U. 2014, järjestysnumero 164) (jäljempänä notaareista annettu laki), 4 §:ssä säädetään, että notaarit harjoittavat toimintaansa toimiston välityksellä.
- 9 Notaareista annetun lain 5 §:n § 1 momentin mukaan notaarit saavat toiminnastaan palkkion asianosaisten kanssa tekemänsä sopimuksen perusteella sellaisen taulukon rajoissa, jonka oikeusministeri vahvistaa kyseisen lain 5 §:n 3 momentin mukaisesti valtiovarainministerin hyväksynnällä kansallisen notaarineuvoston tultua kuulluksi.
- 10 Puolalaisten notaarien suorittamaa perillisaseman vahvistamista koskevan asiakirjan laatimista säännellään notaareista annetun lain 95a–95p §:ssä.
- 11 Notaareista annetun lain 95b §:ssä säädetään seuraavaa:

”Ennen perillisaseman vahvistamista koskevan asiakirjan laatimista notaari laatii perimystä koskevan pöytäkirjan kaikkien asiaan osallisten myötävaikutuksella, ottaen huomioon 95ca §:n.”

12 Notaareista annetun lain 95c §:n 1 ja 2 momentissa säädetään seuraavaa:

”1. Ryhtyessään perimystä koskevan pöytäkirjan laadintaan notaari kertoo pöytäkirjan laadintaan osallistuville henkilöille velvollisuudesta ilmoittaa kaikista pöytäkirjan sisältöä koskevista seikoista ja virheellisten lausumien antamisesta syntyvästä rikosoikeudellisesta vastuusta.

2. Perimystä koskevaan pöytäkirjaan merkitään erityisesti:

1) pöytäkirjan laatimiseen osallistuvien yksimielinen perillisaseman vahvistamisasiakirjaa koskeva hakemus.

--”

13 Notaareista annetun lain 95ca §:n 1 ja 3 momentissa säädetään seuraavaa:

”1. Notaari laatii perimystä koskevan pöytäkirjan luonnoksen asiaan osallisen hakemuksesta ja tämän myötävaikutuksella.

--

3. Asiaan osallinen voi perimystä koskevan pöytäkirjan luonnoksen laatineen notaarin tai toisen notaarin luona esitetystä lausumassa vahvistaa perimystä koskevan pöytäkirjan luonnokseen sisällytetyt tiedot ja hyväksyä perimystä koskevan pöytäkirjan laatimisen sen luonnoksen mukaisesti.”

14 Notaareista annetun lain 95e §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Perimystä koskevan pöytäkirjan laatimisen jälkeen notaari laatii perillisaseman vahvistamista koskevan asiakirjan, jos ei ole epäselvyyttä kansallisen toimivallan olemassaolosta, sovellettavan ulkomaan oikeuden sisällöstä, perillisestä ja perintöosuuksien suuruudesta, ja jos perinnönjättäjä on tehnyt esineoikeudellisen erityisjälkisäädöksen, myöskään henkilöstä, jonka hyväksi perinnönjättäjä on tehnyt esineoikeudellisen erityisjälkisäädöksen, eikä jälkisäädöksen kohteesta.

2. Notaari kieltäytyy perillisaseman vahvistamista koskevan asiakirjan laatimisesta, jos

1) perinnöstä on jo aiemmin laadittu perillisaseman vahvistamista koskeva asiakirja tai tehty perintösaannon toteamista koskeva päätös

2) perimystä koskevan pöytäkirjan laadinnan aikana tulee esiin seikkoja, jotka osoittavat, että sitä laadittaessa läsnä eivät olleet kaikki henkilöt, jotka voivat tulla kyseeseen lakimääräisinä perillisinä tai testamentinsaajina, tai myös henkilöt, joiden hyväksi perinnönjättäjä on tehnyt esineoikeudellisia erityisjälkisäädöksiä, tai että on tai on ollut olemassa testamentteja, joita ei ole avattu tai julkistettu

--

4) kansallista toimivaltaa ei ole.

3. Jos perinnön perii lakimääräisenä perillisenä kunta tai Skarbowi Państwa [valtio, Puola] ja asiaan osallisen esittämät todisteet eivät ole riittäviä perillisaseman vahvistamista koskevan asiakirjan laatimiseksi, notaari voi laatia perillisaseman vahvistamista koskevan asiakirjan vasta sen jälkeen, kun perilliset on kutsuttu ilmoituksella, jonka asianomainen maksaa. Tällöin sovelletaan vastaavasti siviiliprosessilain (kodeks postępowania cywilnego) 673 ja 674 §:ää.”

15 Notaareista annetun lain 95j §:ssä säädetään seuraavaa:

”Rekisteröidyllä perillisaseman vahvistamista koskevalla asiakirjalla on lainvoiman saaneen perintösaannon toteamista koskevan päätöksen oikeusvaikutukset.”

16 Notaareista annetun lain 95p §:ssä säädetään seuraavaa:

”Erillisissä säännöksissä tarkoitetaan perintösaannon toteamista koskevalla päätöksellä myös rekisteröityä perillisaseman vahvistamista koskevaa asiakirjaa. – –”

Siviililaki

17 Siviililain (kodeks cywilny) 1025 §:n 2 momentissa säädetään, että ”henkilön, jonka perintösaanto on päätöksellä todettu tai joka on saanut perillisaseman vahvistamista koskevan asiakirjan, katsotaan olevan perillinen”.

18 Siviililain 1027 §:n mukaan ”kolmanteen osapuoleen nähden, joka ei vaadi oikeuksiaan perintöön perimyksen johdosta, perillinen voi osoittaa perimykseen perustuvat oikeutensa ainoastaan perintösaannon toteamista koskevalla päätöksellä tai rekisteröidyllä perillisaseman vahvistamista koskevalla asiakirjalla”.

19 Siviililain 1028 §:ssä säädetään, että ”jos se, jonka perintösaanto on päätöksellä todettu tai joka on saanut perillisaseman vahvistamista koskevan asiakirjan mutta joka ei ole perillinen, määrää perintöön kuuluvan oikeuden kolmannelle osapuolelle, tämä saa oikeuden tai vapautetaan velvollisuudesta, ellei hän toimi vilpillisellä mielellä”.

Siviiliprosessilaki

20 Siviiliprosessilain 669¹ §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Perintöasioita käsittelevä tuomioistuin kumoaa rekisteröidyn perillisaseman vahvistamista koskevan asiakirjan, jos saman perinnön osalta on annettu perintösaannon toteamista koskeva päätös.

2. Jos saman perinnön osalta on rekisteröity kaksi tai useampia perillisaseman vahvistamista koskevia asiakirjoja, perintöasioita käsittelevä tuomioistuin kumoaa osapuolen hakemuksesta kaikki perillisaseman vahvistamista koskevat asiakirjat ja antaa perintösaannon toteamista koskevan päätöksen.

3. Muissa kuin 1 ja 2 momentissa mainituissa tilanteissa rekisteröity perillisaseman vahvistamista koskeva asiakirja voidaan kumota ainoastaan laissa tarkoitetuissa tapauksissa.”

21 Kyseisen lain 679 §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Todiste, että henkilö, jonka perintösaanto on todettu päätöksellä, ei ole perillinen tai että hänen osuutensa jäämistöstä on muu kuin on todettu, voidaan esittää ainoastaan perintösaannon toteamisesta tehtyä päätöstä koskevassa kumoamis- tai muutoksenhakumenettelyssä soveltaen tämän luvun säännöksiä. Perintösaannon toteamista koskevan menettelyn osapuoli voi kuitenkin vaatia perintösaannon toteamista koskevan päätöksen muuttamista ainoastaan silloin, kun vaatimus nojautuu perusteeseen, johon hän ei voinut vedota tässä menettelyssä, ja hän hakee muutosta ennen kuin on kulunut vuosi päivästä, jona hän sai tämän mahdollisuuden.

2. Jokainen asiaan osallinen voi esittää hakemuksen tällaisen menettelyn käynnistämisestä.

3. Jos esitetään todiste siitä, että perinnön on kokonaan tai osin saanut muu kuin lainvoiman saaneessa perintösaannon toteamista koskevassa päätöksessä mainittu henkilö, perintöasioita käsittelevä tuomioistuin muuttaa tämän päätöksen ja toteaa perintösaannon tosiasiallisen oikeustilan mukaisesti.

4. 1–3 momentin säännöksiä sovelletaan vastaavasti rekisteröityyn perillisaseman vahvistamista koskevaan asiakirjaan sekä esineoikeudellisen erityisjälkisäädöksen kohteen saannon toteamiseen.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 22 WB:n isä, joka kuoli 6.8.2016, oli vakituisesti Puolassa asuva Puolan kansalainen. WB oli yksi osapuolista menettelyssä, joka koski hänen isänsä perintöä ja joka pantiin vireille Puolaan sijoittautuneen notaari Bacin luona perillisaseman vahvistamista koskevan asiakirjan saamiseksi. Kyseinen notaari laati kyseisen asiakirjan 21.10.2016 Puolan oikeuden mukaisesti.
- 23 Perinnönjättäjä oli yrittäjä, joka harjoitti Puolan ja Saksan raja-alueella taloudellista toimintaa. WB halusi tietää, olivatko pääomat yhden tai useamman saksalaisen pankin hallussa, ja jos näin oli, mikä oli näiden pääomien kuolinpesään mahdollisesti kuuluva määrä. Tässä tarkoituksessa WB pyysi 7.6.2017, että hänelle annettaisiin ote notaarin laatimasta perillisaseman vahvistamista koskevasta asiakirjasta varustettuna todistuksella, jossa vahvistetaan, että kyseessä on asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettu perintöasiasa koskeva päätös, ja joka on esitetty täytäntöönpanoasetuksen N:o 1329/2014 liitteessä 1 olevan lomakkeen mallin mukaisesti. Vaihtoehtoisesti sen varalta, että tämä hakemus hylätään, pääasian valittaja pyysi jäljennöstä perillisaseman vahvistamista koskevasta asiakirjasta sekä todistusta siitä, että tämä asiakirja on asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 1 kohdan i alakohdassa tarkoitettu perintöasioita koskeva virallinen asiakirja, tämän saman todistuksen mallin mukaisesti, joka on komission täytäntöönpanoasetuksen N:o 1329/2014 liitteessä 2.
- 24 Notaarin tehtäviä Bacin kansliassa hoitava edustaja hylkäsi 7.6.2017 päivätyllä pöytäkirjalla nämä hakemukset. Hän totesi lähinnä, että perillisaseman vahvistamista koskeva asiakirja on asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettu päätös ja että koska Puolan tasavalta ei ole tehnyt kyseisen asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa säädettyä ilmoitusta komissiolle, hänen oli mahdotonta antaa kyseinen asiakirja täytäntöönpanoasetuksen N:o 1329/2014 liitteessä 1 olevan lomakkeen mallin mukaisesti. WB:n toissijaisesta hakemuksesta notaarin edustaja totesi, että perillisaseman vahvistamista koskevan asiakirjan luokittelu päätökseksi estää sen luokittelun viralliseksi asiakirjaksi, joten vaikka asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 1 kohdan i alakohdassa säädetty edellytykset täyttyisivät, vastaavan todistuksen antaminen täytäntöönpanoasetuksen N:o 1329/2014 liitteessä 2 olevan lomakkeen mallin mukaisesti ei ollut mahdollista.
- 25 WB valitti 7.6.2017 ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen väittäen yhtäältä, että perillisaseman vahvistamista koskeva asiakirja täytti kaikki edellytykset, jotta se voidaan luokitella asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitetuksi päätökseksi, ja toisaalta, että se, että Puolan tasavalta oli jättänyt ilmoittamatta komissiolle kyseisen asetuksen 3 artiklan 2 kohdan viimeisen alakohdan ja 79 artiklan mukaisesti perillisaseman vahvistamista koskevat asiakirjat laativat notaarit, ei määritä perillisaseman vahvistamista koskevan asiakirjan oikeudellista luonnehdintaa.
- 26 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että WB:n valituksesta lausumiseksi sen täytyy tietää, voidaanko täytäntöönpanoasetuksen N:o 1329/2014 liitteessä 1 mainittu todistus antaa myös sellaisille prosessuaalisille välineille, jotka eivät ole täytäntöönpanokelpoisia. Tältä osin ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että asetuksen N:o 650/2012 46 artiklan 3 kohdan b alakohta luettuna yhdessä 39 artiklan 2 kohdan kanssa puoltaa mainitun todistuksen käyttämistä kaikkien päätösten osalta, myös sellaisten, jotka eivät ole täytäntöönpanokelpoisia.

- 27 Kyseinen tuomioistuin katsoo lisäksi, että asetuksessa N:o 650/2012 tarkoitettuja päätöksen ja tuomioistuimen käsitteitä on täsmennettävä. Se arvioi, että puolalaiset notaarit, jotka antavat perillisaseman vahvistamista koskevia asiakirjoja, hoitavat perintöasioissa asetuksen N:o 650/2012 johdanto-osan 20 perustelukappaleessa tarkoitettulla tavalla ”tuomioistuimen tavoin tiettyjä lainkäyttötehtäviä”. Se toteaa myös, että perillisaseman vahvistamista koskeva asiakirja saa aikaan samat vaikutukset kuin tuomioistuimen antama lainvoimainen perintösaannon toteamista koskeva päätös, joten se on luokiteltava asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitetuksi päätökseksi. Mainittu tuomioistuin tiedusteleekin kuitenkin, merkitseekö päätöksen käsite sitä, että sen antajan on oltava kyseessä olevien osapuolten välillä riidanalaisten kysymysten ratkaisemiseen toimivaltainen viranomainen.
- 28 Siitä, että asetuksen N:o 650/2012 79 artiklan mukainen jäsenvaltioiden ilmoitus puuttuu, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että tämän säännöksen sisällön perusteella ei voida selvästi vastata kysymykseen siitä, onko tällä ilmoituksella konstitutiivinen vai pelkästään informatiivinen arvo.
- 29 Lopuksi ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että vaikka puolalaisen notaarin laatimaa perillisaseman vahvistamista koskevaa asiakirjaa ei voitaisikaan pitää asetuksessa N:o 650/2012 tarkoitettuna päätöksenä, on sitä vastoin kiistatonta, että se täyttää edellytykset sille, että se voidaan luokitella mainitun asetuksen 3 artiklan 1 kohdan i alakohdassa tarkoitetuksi viralliseksi asiakirjaksi.
- 30 Tässä tilanteessa Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim (Gorzów Wielkopolskin alueellinen tuomioistuin) on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:
- ”1) Onko asetuksen N:o 650/2012 46 artiklan 3 kohdan b alakohtaa, luettuna yhdessä 39 artiklan 2 kohdan kanssa, tulkittava siten, että sellainen päätöstä perintöasiassa koskeva todistus, jonka malli on täytäntöönpanoasetuksen N:o 1329/2014 liitteessä 1, voidaan antaa myös päätöksistä, jotka vahvistavat perillisaseman mutta eivät ole (edes osin) täytäntöönpanokelpoisia?
- 2) Onko asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 1 kohdan g alakohtaa tulkittava siten, että perillisaseman vahvistava asiakirja, kuten puolalaisen notaarin laatima perillisaseman vahvistava asiakirja, jonka notaari on laatinut kaikkien tämän aseman vahvistamista koskevan menettelyn osapuolten riidattoman hakemuksen mukaisesti ja jolla on tuomioistuimen lainvoiman saaneen perintösaannon toteamista koskevan päätöksen oikeusvaikutukset, on tässä säännöksessä tarkoitettu päätös – ja onko asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 2 kohdan ensimmäinen virke siis ymmärrettävä siten, että perillisaseman vahvistavan asiakirjan laativaa notaaria on pidettävä viimeksi mainitussa säännöksessä tarkoitettuna tuomioistuimena?
- 3) Onko asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 2 kohdan toista virkettä tulkittava siten, että jäsenvaltion asetuksen 79 artiklan mukaisesti tekemä ilmoitus on informatiivinen eikä se ole edellytys sille, että oikeudellisen ammatin harjoittajaa, joka on toimivaltainen perintöasioissa ja joka harjoittaa lainkäyttötehtäviä, pidetään asetuksen 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettuna tuomioistuimena, jos kyseinen henkilö täyttää viimeksi mainitussa säännöksessä asetetut edellytykset?
- 4) Jos vastaus kysymykseen 1, 2 tai 3 on kieltävä: onko asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 1 kohdan i alakohta ymmärrettävä siten, että perillisaseman vahvistavan puolalaisen asiakirjan kaltaisen kansallisen menettelyllisen välineen, jolla vahvistetaan perillisasema, pitäminen asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettuna päätöksenä sulkee pois sen pitämisen virallisena asiakirjana?

- 5) Jos vastaus kysymykseen 4 on myöntävä: onko asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 1 kohdan i alakohta ymmärrettävä siten, että perillisaseman vahvistava asiakirja, jonka notaari laatii kaikkien perillisaseman vahvistamista koskevan menettelyn osapuolten riidattoman hakemuksen mukaisesti, kuten puolalaisen notaarin laatima perillisaseman vahvistava asiakirja, on tässä säännöksessä tarkoitettu virallinen asiakirja?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Toinen ja kolmas kysymys

- 31 Toisella ja kolmannella kysymyksellään, joita on tutkittava yhdessä, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustele lähinnä yhtäältä, onko sillä, että jäsenvaltio ei ole antanut asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa säädettyä ilmoitusta, joka koskee notaarien harjoittamaa lainkäyttötehtävää, ratkaiseva luonne näiden notaarien luokittelussa tuomioistuimiksi, ja jos tähän vastataan kieltävästi, onko kyseisen asetuksen 3 artiklan 2 kohdan ensimmäistä alakohtaa tulkittava siten, että notaari, joka antaa pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen perillisaseman vahvistamista koskevan asiakirjan notariaattimenettelyn osapuolten yksimielisestä hakemuksesta pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen kansallisen lainsäädännön mukaisesti, on kyseisessä säännöksessä tarkoitettu tuomioistuin, ja toisaalta, onko asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 1 kohdan g alakohtaa tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen, notaarin kaikkien notariaattimenettelyn osapuolten yksimielisestä hakemuksesta laatima perillisaseman vahvistamista koskeva asiakirja on mainitussa säännöksessä tarkoitettu päätös.
- 32 Asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 1 kohdan g alakohdassa määritellään ”päätöksellä” tarkoitettavan perintöasiaa koskevaa jäsenvaltion tuomioistuimen päätöstä riippumatta siitä, miksi päätöstä kutsutaan, samoin kuin oikeudenkäyntikuluja koskevaa tuomioistuimen virkamiehen päätöstä.
- 33 Siten tässä säännöksessä tarkoitettulle päätökselle on ominaista se, että sen on tehnyt ”tuomioistuin”, joten jotta voidaan vastata sitä koskevaan kysymykseen, onko pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen perillisaseman vahvistamista koskeva asiakirja luokiteltava päätökseksi, on määritettävä ensin, voidaanko sen tehnyttä viranomaista pitää mainitun asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna tuomioistuimena.
- 34 Tuomioistuimen käsitteen määritelmän osalta asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan sillä tarkoitetaan oikeusviranomaisia ja kaikkia muita viranomaisia ja oikeusalan ammattilaisia, jotka ovat toimivaltaisia perintöasioissa ja hoitavat oikeudellisia tehtäviä tai jotka toimivat oikeusviranomaisen antaman valtuutuksen nojalla tai oikeusviranomaisen valvonnassa, edellyttäen että nämä muut viranomaiset ja oikeusalan ammattilaiset pystyvät antamaan takeita puolueettomuudestaan ja asianosaisten oikeudesta tulla kuulluksi ja että niiden toimintajäsenvaltionsa lainsäädännön mukaisesti tekemät päätökset täyttävät edellytykset siitä, että päätökseen voi hakea muutosta tai pyytää sen uudelleen tarkastelua oikeusviranomaisessa, ja siitä, että päätöksellä on sama oikeusvoima ja vaikutus kuin samaa asiaa koskevalla oikeusviranomaisen päätöksellä.
- 35 Kyseisen asetuksen 3 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, että jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle muun muassa oikeusviranomaisiin kuulumattomat viranomaiset, jotka hoitavat lainkäyttötehtäviä.
- 36 Tältä osin asetuksen N:o 650/2012 79 artiklassa täsmennetään, että komissio laatii jäsenvaltioiden ilmoitusten pohjalta kyseisen asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua luettelon muista viranomaisista ja oikeusalan ammattilaisista. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikista kyseiseen luetteloon sisältyviin tietoihin myöhemmin tehtävistä muutoksista, ja komissio muuttaa luetteloa vastaavasti.

- 37 Nyt käsiteltävässä asiassa on todettava, että puolalaiset notaarit eivät ole tässä luettelossa, koska Puolan tasavalta ei ole nimennyt heitä oikeusviranomaisiin kuulumattomiksi viranomaisiksi, jotka hoitavat tuomioistuimen tavoin tiettyjä lainkäyttötehtäviä.
- 38 Näin ollen ennen kuin määritetään, täyttääkö notaari, joka antaa perillisaseman vahvistamista koskevan asiakirjan notariaattimenettelyn osapuolten yksimielisestä hakemuksesta pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen kansallisen lainsäädännön perusteella, asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaiset edellytykset, on lausuttava kyseisen asetuksen 3 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa säädetyn ilmoituksen puuttumisesta aiheutuvista seurauksista.

Sen seuraukset, että asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettua ilmoitusta ei ole tehty

- 39 On todettava, että asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 2 kohdassa ei luetella niitä viranomaisia eikä oikeusalan ammattilaisia, joita pidetään mainitussa asetuksessa tarkoitettuina tuomioistuimina, vaan siinä todetaan erityisesti ne edellytykset, jotka näiden viranomaisten ja oikeusalan ammattilaisten on tätä varten täytettävä.
- 40 Kuten unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, toisin kuin esimerkiksi riitauttamattomia vaatimuksia koskevan eurooppalaisen täytäntöönpanoperusteen käyttöönotosta 21.4.2004 annettussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 805/2004 (EUVL 2004, L 143, s. 15) tai tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 12.12.2012 annettussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1215/2012 (EUVL 2012, L 351, s. 1), jotka eivät sisällä mitään yleistä säännöstä, jossa vahvistetaan edellytykset, joiden on täyttyvä, jotta viranomainen luokiteltaisiin tuomioistuimeksi, asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 2 kohdassa täsmennetään, että tässä asetuksessa tarkoitettu tuomioistuimen käsite kattaa oikeusviranomaisten lisäksi kaikki muut viranomaiset ja oikeusalan ammattilaiset, jotka ovat toimivaltaisia perintöasioissa ja hoitavat oikeudellisia tehtäviä ja täyttävät samassa säännöksessä vahvistetut edellytykset (ks. vastaavasti tuomio 9.3.2017, Zulfikarpašić, C-484/15, EU:C:2017:199, 35 kohta ja tuomio 9.3.2017, Pula Parking, C-551/15, EU:C:2017:193, 48 kohta).
- 41 Siitä seuraa, että perintöasioissa toimivaltaisten viranomaisten ja oikeusalan ammattilaisten, jotka eivät ole oikeusviranomaisia, on täytettävä asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa vahvistetut edellytykset, jotta ne voidaan luokitella siinä tarkoitetuiksi tuomioistuimiksi.
- 42 Tältä osin asetuksen N:o 650/2012 puitteissa kunkin jäsenvaltion on kyseisen asetuksen 79 artiklassa tarkoitetun luettelon laatimiseksi varmistettava, täyttävätkö perintöasioissa toimivaltaiset viranomaiset mainitun asetuksen 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut edellytykset, jotta ne voidaan luokitella tuomioistuimiksi, ja ilmoitettava ne komissiolle saman asetuksen 3 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti.
- 43 Vaikka tämä ilmoittaminen komissiolle luokin oletettaman siitä, että asetuksen N:o 650/2012 79 artiklan perusteella ilmoitetut kansalliset viranomaiset ovat kyseisen asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja tuomioistuija, se seikka, että kansallista viranomaista ei ole mainittu siinä, ei yksinään riitä sen päättämiseksi, että kyseinen viranomainen ei täytä mainitun asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja edellytyksiä (ks. analogisesti tuomio 30.5.2018, Czerwiński, C-517/16, EU:C:2018:350, 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 44 Kuten asetuksen N:o 650/2012 johdanto-osan 21 perustelukappaleesta ilmenee, se, sitovatko kyseisessä asetuksessa vahvistetut toimivaltasäännöt tietyn jäsenvaltion notaareja, riippuu siitä, kuuluvatko he tätä asetusta sovellettaessa ”tuomioistuimen” määritelmän piiriin, eikä siitä, sisältyvätkö he kyseisen asetuksen 79 artiklassa tarkoitettuun luetteloon, joka on laadittu sen 3 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa säädetyn ilmoituksen perusteella.

- 45 Kansallinen tuomioistuin, jonka on ratkaistava riita, joka koskee perintöasioissa toimivaltaisen viranomaisen tai oikeusalan ammattilaisen luokittelua asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuksi tuomioistuimeksi, tai jolla on epäilyksiä jäsenvaltion antamien ilmoitusten täsmällisyydestä, voi pohtia, täyttyvätkö kyseisessä säännöksessä luetellut edellytykset sen käsiteltävänä olevassa asiassa, ja tarvittaessa esittää unionin tuomioistuimelle tätä koskevan ennakkoratkaisupyyntö.
- 46 Tältä osin on todettava, että asetuksen N:o 650/2012 tavoite varmistaa hyvän oikeudenkäytön periaate Euroopan unionissa vaarantuisi vakavasti, jos kukin jäsenvaltio voisi olla sisällyttämättä viranomaisia ja oikeusalan ammattilaisia, jotka hoitavat lainkäyttötehtäviä tuomioistuinten tavoin, asetuksen N:o 650/2012 79 artiklassa tarkoitettuun ilmoitukseen komissiolle taikka päinvastoin sisällyttää nämä siihen ja näin ratkaista, mitä mainitun asetuksen 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu tuomioistuimeksi luokittelu tarkoittaa, noudattamatta kyseisessä säännöksessä nimenomaisesti lueteltuja edellytyksiä.
- 47 Siten siitä, että Puolan tasavalta ei ole ilmoittanut komissiolle puolalaisia notaareja asetuksen N:o 650/2012 79 artiklassa tarkoitettulla tavalla, ei voida päätellä, ettei näitä voitaisi luokitella tuomioistuimiksi, jos he täyttävät kyseisessä asetuksessa säädetty edellytykset.
- 48 Tästä seuraa, että sillä, että Puolan tasavalta ei ole ilmoittanut asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti notaarien hoitamia lainkäyttötehtäviä, on vain informatiivinen arvo.
- 49 Näin ollen on määritettävä itsenäisesti, täyttääkö notaari, joka laatii perillisaseman vahvistamista koskevan asiakirjan kaikkien notariaattimenettelyn osapuolten yksimielisestä hakemuksesta, asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetty edellytykset, jotta tämä voitaisiin luokitella kyseisessä säännöksessä tarkoitetuksi tuomioistuimeksi.
- Asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu tuomioistuimen käsite*
- 50 Aluksi on muistutettava, että unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan sekä unionin oikeuden yhtenäinen soveltaminen että yhdenvertaisuusperiaate edellyttävät, että unionin oikeuden sellaisen säännöksen sanamuotoa, jossa ei ole nimenomaista viittausta jäsenvaltioiden oikeuteen sen merkityksen ja ulottuvuuden määrittämiseksi, on tavallisesti tulkittava koko unionissa itsenäisesti ja yhtenäisesti ottamalla huomioon paitsi säännöksen sanamuoto myös sen asiayhteys ja kyseessä olevalla säännöstyylillä tavoiteltu päämäärä (ks. vastaavasti tuomio 21.6.2018, Oberle, C-20/17, EU:C:2018:485, 33 kohta).
- 51 Asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan muut kuin oikeusviranomaiset ja oikeusalan ammattilaiset, jotka ovat toimivaltaisia perintöasioissa, kuuluvat tässä säännöksessä tarkoitettun tuomioistuimen käsitteen soveltamisalaan, kun ne hoitavat oikeudellisia tehtäviä tai toimivat oikeusviranomaisen antaman valtuutuksen nojalla tai oikeusviranomaisen valvonnassa, edellyttäen että ne täyttävät samassa säännöksessä säädetty edellytykset, kuten tämän tuomion 34 kohdassa on täsmennetty.
- 52 Kuten julkisasiamies on korostanut ratkaisuehdotuksensa 76 ja 77 kohdassa, asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa luetellut edellytykset takaavat, että noudatetaan keskinäistä luottamusta lainkäyttöön jäsenvaltioissa koskevaa periaatetta, joka on tämän asetuksen päätösten tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevien säännösten soveltamisen taustalla mainitun asetuksen IV luvun mukaisesti ja joka oikeuttaa eron järjestelmään, jota sovelletaan päätösten ja asiakirjojen liikkumiseen jäsenvaltioissa.

- 53 Vaikka lainkäyttötehtävät ja notaarien tehtävät eroavat toisistaan, asetuksen N:o 650/2012 johdanto-osan 20 perustelukappaleesta ilmenee kuitenkin, että kyseisessä asetuksessa tuomioistuimen käsitteelle on annettava laaja merkitys siten, että se kattaa myös notaarit, kun he hoitavat lainkäyttötehtäviä tietyissä perintöasioissa. Sitä vastoin samassa perustelukappaleessa täsmennetään, että ”tuomioistuimen” ei olisi katettava jäsenvaltion oikeusviranomaisiin kuulumattomia viranomaisia, joilla on kansallisen lainsäädännön mukaan valtuudet käsitellä perintöasioita, kuten useimmissa jäsenvaltioissa notaareja, jos he eivät hoida lainkäyttötehtäviä, kuten asia yleensä on.
- 54 Siten on määriteltävä, hoitaako notaari, joka laatii perillisaseman vahvistamista koskevan asiakirjan, asetuksen N:o 650/2012 asiayhteydessä mainitun asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja oikeudellisia tehtäviä.
- 55 Tältä osin on muistutettava, että oikeuskäytännössä on todettu, että lainkäyttötehtävien hoitaminen merkitsee sitä, että kyseinen elin voi oman toimivaltansa perusteella lausua kyseessä olevien osapuolten välisistä mahdollisesti riidanalaisista seikoista (ks. vastaavasti tuomio 2.6.1994, Solo Kleinmotoren, C-414/92, EU:C:1994:221, 17 ja 18 kohta). Jotta viranomaisen katsottaisiin sen harjoittaman toiminnan erityisen luonteen perusteella hoitavan lainkäyttötehtäviä, sille on annettava toimivalta ratkaista mahdollinen oikeusriita (ks. vastaavasti määräys 24.3.2011, Bengtsson, C-344/09, EU:C:2011:174, 19 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Näin ei ole silloin, kun kyseessä olevan ammattilaisen toimivalta riippuu yksinomaan osapuolten tahdosta.
- 56 Näin ollen on katsottava, että viranomainen hoitaa lainkäyttötehtäviä, kun se voi olla toimivaltainen perintöasian riitauttamistapauksessa. Tätä kriteeriä sovelletaan riippumatta siitä, onko perillisaseman vahvistamista koskevan asiakirjan antamisen menettely luonteeltaan riita-asia vai hakemuslainkäyttöasia (ks. vastaavasti tuomio 21.6.2018, Oberle, C-20/17, EU:C:2018:485, 44 kohta).
- 57 Nyt käsiteltävässä asiassa on todettava, että siviililain 1027 §:n mukaan notaari todistaa perillisten perimyksen perustuvat oikeudet kolmanteen osapuoleen nähden, joka ei ole perillinen, perillisaseman vahvistamista koskevalla asiakirjalla riidattomissa perintöasioissa.
- 58 Notaari voi antaa tämän perillisaseman vahvistamista koskevan asiakirjan vain perillisten yksimielisestä hakemuksesta notaareista annetun lain 95c §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisesti. Notaari varmistaa viran puolesta tosiseikat ja antaa kyseisen lain 95e §:n 1 momentin mukaisesti kyseisen asiakirjan vain, jos hänellä ei ole mitään epäselvyyttä kansallisesta toimivallasta, sovellettavan ulkomaan oikeuden sisällöstä, perillisestä ja perintöosuuksien suuruudesta, ja jos perinnönjättäjä on tehnyt esineoikeudellisen erityisjälkisäädöksen, myöskään henkilöstä, jonka hyväksi perinnönjättäjä on tehnyt esineoikeudellisen erityisjälkisäädöksen, eikä jälkisäädöksen kohteesta. Notaareista annetun lain 95e §:n 2 momentin 2 kohdan perusteella notaarin on lisäksi kieltäydyttävä perillisaseman vahvistamista koskevan asiakirjan antamisesta erityisesti, jos kaikki perilliset eivät olleet läsnä perimyspöytäkirjan valmistelussa.
- 59 Näistä säännöksistä ilmenee, että näitä perillisaseman vahvistamista koskevan asiakirjan antamiseen liittyviä notaarin tehtäviä hoidetaan kyseessä olevien osapuolten yksimielisestä hakemuksesta eikä tuomarin valtaa käytetä, jos osapuolet eivät ole yksimielisiä, vaikka notaareilla onkin Puolan lain nojalla velvollisuus varmistaa lakisääteisten edellytysten noudattaminen perillisaseman vahvistamista koskevan asiakirjan antamisessa, sillä heillä ei ole päätösvaltaa.
- 60 Lisäksi on todettava, että notaareista annetun lain 4 ja 5 §:n mukaisesti notaarit ovat itsenäisiä ammatinharjoittajia, mikä merkitsee pääasiallisena toimintana useiden eri palvelujen tarjoamista osapuolten kanssa taulukon rajoissa vahvistetun sopimuksen mukaista palkkiota vastaan.
- 61 Näin ollen mainittuja toimintoja ei voida pitää sellaisinaan lainkäyttötehtävien hoitamisenä.

- 62 Koska asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 2 kohdassa luetellut edellytykset ovat kumulatiivisia, ei ole tarpeen määrittää, täyttyvätkö muut tässä säännöksessä säädetty edellytykset, koska lainkäyttötehtävien hoitamista koskeva edellytys ei täyty nyt käsiteltävässä asiassa.
- 63 Koska siten asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu tuomioistuin ei ole antanut pääasiassa kyseessä olevan kaltaista perillisaseman vahvistamista koskevaa asiakirjaa, tämä todistus ei ole tämän tuomion 32 kohdan mukaisesti mainitun asetuksen 3 artiklan 1 kohdan g alakohdassa tarkoitettu perintöasiaa koskeva päätös.
- 64 Edellä todetun perusteella toiseen ja kolmanteen kysymykseen on vastattava seuraavasti:
- asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 2 kohdan toista alakohtaa on tulkittava siten, että se, ettei jäsenvaltio ole tehnyt kyseisessä säännöksessä säädettyä ilmoitusta notaarien hoitamista lainkäyttötehtävistä, ei ole ratkaisevaa näiden notaarien luokittelemiseksi tuomioistuimiksi
 - asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 2 kohdan ensimmäistä alakohtaa on tulkittava siten, että notaari, joka laatii pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen asiakirjan kaikkien notariaattimenettelyn osapuolten yksimielisestä hakemuksesta, ei ole tässä säännöksessä tarkoitettu tuomioistuin, ja näin ollen kyseisen asetuksen 3 artiklan 1 kohdan g alakohtaa on tulkittava siten, että tällainen asiakirja ei ole kyseisessä säännöksessä tarkoitettu päätös.

Ensimmäinen ja neljäs kysymys

- 65 Toiseen ja kolmanteen kysymykseen annetun vastauksen perusteella ensimmäiseen ja neljänteen kysymykseen ei ole syytä vastata.

Viides kysymys

- 66 Viidennellä kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä, onko asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 1 kohdan i alakohtaa tulkittava siten, että perillisaseman vahvistamista koskevan puolalaisen asiakirjan, jonka notaari on laatinut kaikkien notariaattimenettelyn osapuolten yksimielisestä hakemuksesta, kaltainen perillisaseman vahvistamista koskeva asiakirja on kyseisessä säännöksessä tarkoitettu virallinen asiakirja, johon voidaan liittää mainitun asetuksen 59 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettu lomake täytäntöönpanoasetuksen N:o 1329/2014 liitteessä 2 olevan lomakkeen mallin mukaisesti.
- 67 Asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 1 kohdan i alakohdan mukaan virallisella asiakirjalla tarkoitetaan perintöasiaa koskevaa asiakirjaa, joka on laadittu virallisesti tai rekisteröity virallisena asiakirjana jäsenvaltiossa ja jonka virallisuus yhtäältä liittyy tuon virallisen asiakirjan allekirjoitukseen ja sisältöön ja jonka virallisuuden toisaalta on vahvistanut viranomainen tai muu alkuperäjäsenvaltion tähän tarkoitukseen valtuuttama virallinen taho.
- 68 Lisäksi kyseisen asetuksen johdanto-osan 62 perustelukappaleesta ilmenee, että virallisuuden käsitettä olisi tulkittava itsenäisesti niin, että se kattaa esimerkiksi sellaiset seikat kuin asiakirjan aitouden, asiakirjan muodolliset vaatimukset, asiakirjan laativan viranomaisen valtuudet ja menettelyn, jonka mukaisesti asiakirja laaditaan. Virallisuuden olisi katettava myös asianomaisen viranomaisen viralliseen asiakirjaan merkitsemät tosiseikat, esimerkiksi se, että mainitut asianomaiset saapuivat viranomaisen luokse mainittuna ajankohtana ja että he tekivät siinä mainitut ilmoitukset.

- 69 Kuten Puolan hallitus on todennut, nyt käsiteltävässä asiassa notaareilla on Puolan oikeuden perusteella valtuus laatia perintöasiaa koskevat asiakirjat, ja perillisaseman vahvistamista koskeva asiakirja rekisteröidään muodollisesti virallisena asiakirjana. Notaareista annetun lain 95j §:n mukaan tällä asiakirjalla on lisäksi lainvoiman saaneen perintösaannon toteuttamista koskevan päätöksen oikeusvaikutukset.
- 70 On myös todettava, että – kuten tämän tuomion 58 kohdassa todetaan – notaareista annetun lain 95e §:n mukaan notaari suorittaa varmistukset, jotka voivat johtaa perillisaseman vahvistamista koskevan asiakirjan laatimisesta kieltäytymiseen, joten kyseisen asiakirjan virallisuus liittyy samalla kertaa sen allekirjoitukseen ja sen sisältöön.
- 71 Näin ollen pääasiassa kyseessä olevan kaltainen perillisaseman vahvistamista koskeva asiakirja täyttää asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 1 kohdan i alakohdassa säädetty edellytykset. Se on siten virallinen asiakirja, josta voidaan antaa jäljennös, johon liitetään kyseisen asetuksen 59 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettu lomake täytäntöönpanoasetuksen N:o 1329/2014 liitteessä 2 olevan lomakkeen mallin mukaisesti.
- 72 Edellä todetun perusteella viidenteen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 1 kohdan i alakohdassa on tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen perillisaseman vahvistamista koskeva asiakirja, jonka notaari on laatinut kaikkien notariaattimenettelyn osapuolten yksimielisestä hakemuksesta, on tässä säännöksessä tarkoitettu virallinen asiakirja, johon voidaan liittää kyseisen asetuksen 59 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettu lomake täytäntöönpanoasetuksen N:o 1329/2014 liitteessä 2 olevan lomakkeen mallin mukaisesti.

Oikeudenkäyntikulut

- 73 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) **Toimivallasta, sovellettavasta laista, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta ja virallisten asiakirjojen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta perintöasioissa sekä eurooppalaisen perintötodistuksen käyttöönnotosta 4.7.2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 650/2012 3 artiklan 2 kohdan toista alakohdtaa on tulkittava siten, että se, ettei jäsenvaltio ole tehnyt kyseisessä säännöksessä säädettyä ilmoitusta notaarien hoitamista lainkäyttötehtävistä, ei ole ratkaisevaa näiden notaarien luokittelemiseksi tuomioistuimiksi.**

Asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 2 kohdan ensimmäistä alakohdtaa on tulkittava siten, että notaari, joka laatii pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen asiakirjan kaikkien notariaattimenettelyn osapuolten yksimielisestä hakemuksesta, ei ole tässä säännöksessä tarkoitettu tuomioistuin, ja näin ollen kyseisen asetuksen 3 artiklan 1 kohdan g alakohdtaa on tulkittava siten, että tällainen asiakirja ei ole kyseisessä säännöksessä tarkoitettu päätös.

- 2) **Asetuksen N:o 650/2012 3 artiklan 1 kohdan i alakohdtaa on tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen perillisaseman vahvistamista koskeva asiakirja, jonka notaari on laatinut kaikkien notariaattimenettelyn osapuolten yksimielisestä hakemuksesta, on tässä säännöksessä tarkoitettu virallinen asiakirja, johon voidaan liittää kyseisen asetuksen**

59 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettu lomake asetuksessa N:o 650/2012 tarkoitettujen lomakkeiden vahvistamisesta 9.12.2014 annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 1329/2014 liitteessä 2 olevan lomakkeen mallin mukaisesti.

Allekirjoitukset